1962

ମାର୍ଚ୍ଚ 27,

ବିଥାଲ କ୍ରିଷ୍ଣାଜୀ ନିବେନ୍ଦକର

ବନାମ

ପରଦୁମାନ ରାମ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

(ଜେ.ଏଲ. କପୁର ଏବଂ ରଘୁବର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ)

ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ - ଦାତବ୍ୟ ନ୍ୟାସ ପାଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ - ଯେତେବେଳେ ଏକ ଅପରାଧ - ବମ୍ବେ ଭଡ଼ା, ହୋଟେଲ ଏବଂ ଲଜିଙ୍ଗ ଘର ଦର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1947 (ବମ୍ବେ 57/1947) ଧାରା 18 (1) ।

ଆବେଦନକାରୀ, ସଂଘର ସଭାପତି, ନ୍ୟାସୀ ଏବଂ ସଚିବ ଥିଲେ, ଯାହା ବମ୍ବେ ପବ୍ଲିକ୍ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମ, 1950 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ନ୍ୟାସ ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ, ସଂଘର ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଏକ ଆବାସିକ ବ୍ଲକର ଲିଜ୍ ମାସିକ ଭଡ଼ା 85.00 ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, କାରଣ 3,251/- ଟଙ୍କା ଉକ୍ତ ସଂଘର ନିର୍ମାଣ ପାଣ୍ଠିକୁ ଦାନ ଭାବରେ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରକୃତରେ ପରିସର ଦଖଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବମ୍ବେ ଭଡ଼ା, ହୋଟେଲ ଏବଂ ଲଜିଙ୍ଗ ଘର ଦର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 18 (1) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ, ଯିଏ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ପରିସରକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବରେ ଏହି ଧନରାଶି ପ୍ରିମିୟମ୍ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଦେୟ ଯଦିଓ ପରିସରର ପ୍ରଜାସତ୍ୱ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପାଇଁ "ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସମାନ ରାଶି" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିନାହିଁ, ଏହା ପରିସରର ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ "ମାନକ ଭଡ଼ା ବ୍ୟତିରେକ ଅନ୍ୟଥା ବିଚାରାର୍ଥ୍ୟ" ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆବେଦନ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆସିଥିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ପରିସରର ଲିଜ୍ ଅନୁଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଣିଆ ଭାବରେ ଦାନ ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ, ଯାହା ଏକ ଦାତବ୍ୟ ନ୍ୟାସ ଥିଲା, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18ର ଉପଧାରା (1) ରେ "ଜରିମାନା, ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସମାନ ରାଶି କିମ୍ବା ଜମା କିମ୍ବା ମାନକ ଭଡ଼ା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଚାରର୍ଥ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିଛି କି ?

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ଯେ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଦାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସଂଘର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏକ ମାଗଣା ଦାନ ଭାବରେ ନୁହେଁ, ଏହା ଧାରା 18 ରେ "ପ୍ରିମିୟମ୍" କିମ୍ବା " ବିଚାରର୍ଥ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ । ଏହି ବିଚାର ଆର୍ଥିକ କିମ୍ବା ଅଣ-ଆର୍ଥିକ ହୋଇପାରେ ।

1962

ବିଥାଲ କ୍ରିଷ୍ଣାଜୀ ନିବେନ୍ଦକର ବନାମ ପରଦୁମାନ ରାମ ସିଂହ

କେବଳ "ଦାନ" ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରଭାବକୁ ଦୂର କରେ ନାହିଁ ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରେ ଯେ ପରିସରର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ପାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ସଂଘର ଜଣେ ନ୍ୟାସୀ ଥିଲେ । ସେ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଏବଂ ସଂଘ ତରଫରୁ ଭଡ଼ା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସେ ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା "ଜମି ମାଲିକ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସନ୍ତି । ସେ ନ୍ୟାସ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାରଣରୁ ନୁହେଁ, ଏହା ଧାରା 18 (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ କିମ୍ବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଚରଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ଦଣ୍ଡର ପରିମାଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ ।

କରନସେ କାଞ୍ଜି ବନାମ ଭେଲଜୀ ଭିରଜୀ, (1954) 56 ବମ୍. ଏଲ୍.ଆର୍. 619 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 52/1960 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 916/1959 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 9, 1959 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ।

ଆର୍. ଗୋପାଳକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଏଚ.ଆର. ଖାନ୍ନା ଏବଂ ଆର.ଏଚ. ଢେବର, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ପାଇଁ ।

1962 ମାର୍ଚ୍ଚ 27 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା -

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଏହି ଆବେଦନ, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ଥାପନ କରେ ଯେ ପରିସରର ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ସମ୍ପର୍କରେ, ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଣିଆ ଭାବରେ ଦାନ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ, ଯାହା ଏକ ଦାତବ୍ୟ ନ୍ୟାସ ଥିଲା, ବମ୍ବେ ଭଡ଼ା, ହୋଟେଲ ଏବଂ ଲଜିଂ ଘର ଦର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1947 (ବମ୍ବେ ଅଧିନିୟମ LVII/1947) ଯାହାକୁ ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ କୁହାଯାଏ, ତାହାର ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (1) ରେ 'ଜରିମାନା, ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସମାନ ରାଶି କିମ୍ବା ଜମାରାଶି କିମ୍ବା ମାନକ ଭଡ଼ା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିଫଳ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥିଲା କି ?

ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି । ଆବେଦନକାରୀ 1958 ମସିହାରେ ବମ୍ବେର ତିଲୋରୀ କୁନବି ସମାଜୋନ୍ନତି ସଙ୍ଘ (ଏହା ପରେ ସଙ୍ଘ ନାମରେ ନାମିତ) ର ସଭାପତି, ନ୍ୟାସୀ ଏବଂ ସଚିବ ଥିଲେ । ଏହି ସଂଘ ବମ୍ବେ ସାର୍ବଜନୀନ ନ୍ୟାସ ଅଧିନିୟମ, 1950 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ନ୍ୟାସ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କୁ ସେଣ୍ଟ ଜାଭିୟର୍ ରୋଡ୍, ପରେଲ୍ ବମ୍ବେରେ ୱାଘେ ହଲର ଆବାସିକ ବ୍ଲକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଭଡ଼ା ନେବା ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଉପରୋକ୍ତ ସଂଘର ମାଲିକାନାରେ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ସଂଘର ନିର୍ମାଣ ପାଣ୍ଠିକୁ ଦାନ ଭାବରେ 3251/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବା କାରଣରୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ 85 ଟଙ୍କାର

1962
ବିଥାଲ କ୍ରିଷ୍ଣାଜୀ ନିବେନ୍ଦକର ବନାମ ପରଦୁମାନ ରାମ ସିଂହ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ରଘୁବର ଦୟାଲ

ମାସିକ ଭଡ଼ା ଉପରେ ପରିସରର ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ଅର୍ଥକୁ ଚାରୋଟି କିସ୍ତିରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ ତିନୋଟି ମେ 1, 1958 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚତୁର୍ଥଟି ଥିଲା 1,000/- ଟଙ୍କା , ମେ 1, 1958 ରେ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ପରିସର ଦଖଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ । ଆବେଦନକାରୀ ଏହି 3251/- ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥରାଶି ବିଲ୍ଡିଂ ପାଣ୍ଠିକୁ ଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ

କରିଥିବା ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ପରି ସେ ଜଣେ 'ଜମି ମାଲିକ' ନୁହଁନ୍ତି । ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍, 7ମ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଦାଦର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପରିସର ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ଏହି ରାଶି ପ୍ରିମିୟମ୍ ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନ ଉପରେ, ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଦେୟ, ଯଦିଓ ଏହା ପରିସରର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପାଇଁ 'ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସମାନ ରାଶି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସେ ନାହିଁ, ଏହା ପରିସରର ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ମାନକ ଭଡ଼ା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରତିଫଳ' ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସଠିକ୍ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଏହି ଆବେଦନ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହିଁ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଅଧିନିୟମ, କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କୁ ଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛି ଏବଂ ସଂଘ ସ୍ମାରକ ଏବଂ ସଂଘର ନିୟମ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ଉପହାର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛି, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଦାନ କରିଛନ୍ତି ତେଣୁ ଦାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (1) ଦ୍ୱାରା ମନସ୍ଥ କରାଯାଇଥିବା 'ପ୍ରିମିୟମ୍' କିମ୍ବା 'ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ' ନୁହେଁ । ତିଲ୍ଲୋରୀ କୁନ୍ବି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ନହୁଅନ୍ତୁ, ସଂଘ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ, ଏହା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ନାହିଁ । ଯଦି ଅନୁଦାନ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସଂଘର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏକ ମାଗଣା ଅନୁଦାନ ଭାବରେ ନୁହେଁ, ତେବେ ଏହା ଧାରା 18 ରେ 'ପ୍ରିମିୟମ୍' କିମ୍ବା 'ପ୍ରତିଫଳ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ ।

ଉଭୟ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ତଥାକଥିତ ଅନୁଦାନ ସଂଘକୁ ଏକ ମାଗଣା ଉପହାର ନୁହେଁ, ବରଂ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପରିସର ଦେବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ନଥିରେ ପ୍ରମାଣ ଅଛି । ଆଇନର କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ବିଚାର କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଆମେ ଦେଖୁ ନାହୁଁ ।

ସଂଘର ସଚିବଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଜୁଲାଇ 2, 1958 ତାରିଖର ଚିଠି ପ୍ରତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 1 ରେ କହିଛନ୍ତି :

> "...... ମାତ୍ର 3251 ଟଙ୍କାର ଦାନ ଦେଇ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ତଳ ମହଲା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ଲକର ଭଡ଼ାଟିଆ ହେଲି ଏବଂ ପ୍ରତିବଦଳରେ ମୋତେ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ ନୂତନ ବ୍ଲକ୍ ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।"

1962
ବିଥାଲ କ୍ରିଷ୍ଣାଜୀ ନିବେନ୍ଦକର
ବନାମ
ପରଦୁମାନ ରାମ ସିଂହ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଏହି ବିବୃତ୍ତି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ନାହିଁ ଯେ ସଂଘର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଏହି ରାଶି ଏକ ମାଗଣା ଉପହାର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଏଥିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା 3251 ଟଙ୍କା ଦାନ ଦେଇ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆ ହୋଇଥିଲେ। । କେବଳ 'ଦାନ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ ଦୂର ହୁଏ ନାହିଁ, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ସମର୍ଥନ କରେ ଯେ ପରିସରର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ପାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦାତବ୍ୟ ନ୍ୟାସଗୁଡିକ ଏହି ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ର ପ୍ରାବଧାନ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଧାରାର ଉପଧାରା (2) ର ଖଣ୍ଡ (2) ରେ ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ସମସ୍ତ କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନ, ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁଥିବା ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ସାଧାରଣତଃ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଦାତବ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ନ୍ୟାସ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିସର ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ନାମମାତ୍ର କିମ୍ବା ରିହାତି ଭଡ଼ା ଆକାରରେ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ନଥିରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏପରି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିସର ପାଇଁ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ରାଶିକୁ ନାମମାତ୍ର ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ରିହାତି ଭଡ଼ା ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହି ଯୁକ୍ତିର କୌଣସି ଶକ୍ତି ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ଧାରା 5 ର ଉପଧାରା (3) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ଜମି ମାଲିକ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସୁନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଯୁକ୍ତିର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ । 'ଜମି ମାଲିକ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଯିଏ ଆକାଉଣ୍ଟରେ କିମ୍ବା କାହା ତରଫରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାସୀ ଭାବରେ କୌଣସି ପରିସର ଭଡା ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି, କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକଦାର । ଆବେଦନକାରୀ ସଂଘର ଜଣେ ନ୍ୟାସୀ ଥିଲେ । ସେ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଏବଂ ସଂଘ ତରଫରୁ ଭଡ଼ା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସେ ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ଜମି ମାଲିକ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସନ୍ତି ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (1) ରେ 'ପ୍ରିମିୟମ୍' କିମ୍ବା 'ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସେ ନାହିଁ । ଆମେ ରାଜି ହେଉ ନାହୁଁ । ''ପ୍ରିମିୟମ୍' ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଲିଜ୍ ପାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ରାଶି । ଏହି ମାମଲାରେ ଲିଜ୍ ପାଇବା ପାଇଁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏକ 'ପ୍ରତିଫଳ' ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହ ସହମତ ଯେ 'ପ୍ରତିଫଳ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି କେବଳ ଅଣ-ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଫଳକୁ ସୀମିତ ରଖିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ, ଯେପରି କରମସେ କାଞ୍ଜି ବନାମ ଭାଲଜୀ ବିରଜୀ (1) ରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ କେବଳ ଅଣ-ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଫଳକୁ ସୀମିତ ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଭଲ କାରଣ ନାହିଁ, ଯଦିଓ

1962
বিথাল ক୍ରିଷ୍ଟାଜୀ ନିବେନ୍ଦକର ବନାମ ପରଦୁମାନ ରାମ ସିଂହ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ରଘୁବର ଦୟାଲ

ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ସମ୍ପର୍କରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଫଳ ସାଧାରଣତଃ 'ପ୍ରିମିୟମ୍' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ । ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଜରିମାନାର ଦଣ୍ଡାଦେଶ 'ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଫଳର ମୂଲ୍ୟ' ଠାରୁ କମ୍ ନୁହେଁ, ଏହା 'ପ୍ରତିଫଳ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିକୁ କେବଳ ଅଣ-ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଫଳରେ ସୀମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଭଡା-ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, ଅର୍ଥାତ୍ ବମ୍ବେ ଭଡା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଧିନିୟମ, 1939 (ବମ୍ବେ ଅଧିନିୟମ XVI/1939) ଏବଂ ବମ୍ବେ ଭଡା, ହୋଟେଲ ଦର ଏବଂ ରହିବା ଘର ଦର (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1944 (ଅଧିନିୟମ VII/1944), ଯାହା କୌଣସି ପରିସରର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ନବୀକରଣ କିମ୍ବା ଜାରି ରଖିବା ଉପରେ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ଜୋରିମାନା, ପ୍ରିମିୟମ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସେହିଭଳି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଧାରା 10 ଏବଂ 8ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (1) ରେ 'ଜମା କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ' ଶବ୍ଦର ସଂଯୋଜନ, ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ପାଇବା ପାଇଁ ବିଚାରରେ ମାନକ ଭଡ଼ା ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ଦେୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ହୋଇଥିବ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ କେତେକ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ 'ଜରିମାନା', 'ପ୍ରିମିୟମ୍', 'ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରାଶି', 'ଜମା' କିମ୍ବା 'ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ' ପରି ଏକାଧିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରେ ।

ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଧାରା 18ର ଉପଧାରା (4) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା-1କୁ ସନ୍ଦର୍ଭିତ କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ପଢାଯାଇଛି :

"ଉପଧାରା (1) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ -

(a) ଉପଧାରା (3) ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ, ଆବାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭଡ଼ା ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିସର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତିନି ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଅଗ୍ରୀମ ଭଡ଼ା ଗ୍ରହଣ କରିବା ; କିମ୍ବା

(b) ଯେଉଁଠି କୌଣସି ଆସବାବପତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପରିସରର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ଭଡ଼ାଟିଆକୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଏ, ସେହି ଆସବାବପତ୍ର କିମ୍ବା ଜିନିଷର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ, ଏକ ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଫଳ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

ବାକ୍ୟାଂଶ (a) ରେ ସୂଚୀତ ଭଡାର ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ବାକ୍ୟାଂଶ (b) ରେ ସୂଚିତ ଆସବାବପତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ଅଧିକତା ସର୍ବଦା ନଗଦରେ ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତଥାପି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ବାକ୍ୟାଂଶ ଯଥାକ୍ରମେ (a) ଏବଂ (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆସୁଥିବା ଭଡା ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ମୂଲ୍ୟର ଅଧିକତାକୁ "ଜରିମାନା କିମ୍ବା ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଫଳ" ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

ଶେଷରେ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ କେବଳ ନ୍ୟାସ ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାରଣ ପାଇଁ ନୁହେଁ । ଏପରି ବିଚାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଧାରା 14 ର ଉପଧାରା (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଆସିବାର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ଦଣ୍ଡକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ସମ୍ଭବ ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଏବଂ 3251/- ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଧାରା 14 ର ଉପଧାରା (1) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ସେହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପରେ ଏକ ଅବଧି ପାଇଁ କାରାବାସରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବେ ଯାହା ଛଅ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ସହିତ ମଧ ଦଣ୍ଡିତ ହେବେ ଯାହା ଜୋରିମାନା, ପ୍ରିମିୟମ୍ କିମ୍ବା ରାଶି କିମ୍ବା ଜମା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଠାରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 (1) ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।